

Izhaja dnevno
vsaki
Torek
Sredo
Četrtek
in
Petek.

Issued Daily
every
Tuesday
Wednesday
Thursday
and
Friday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 30. CHICAGO, ILL., ČETRTEK 21. FEBRUARJA — THURSDAY, FEBRUARY, 21, 1924. LETO (Vol.) X.

Shod kat. Slovencev v West Allis -- Milwaukee.

(Nadaljevanje.)

Tam zraven domačega g. župnika se je dvignil možato Mr. John Kovačič, predsednik društva Najsv. Imena in nedeljskega shoda, ki je najprvo v jedrnatih besedah pojasnil pomen shoda in poleg tega tudi obrazložil zgodovino tamkajšnjega društva Najsv. Imena. Povedal je, kako s težavo je bilo začeti s tem društvom in kako se eni še danes nekako mrzlo obnašajo napram temu društvu. Ob sklepu svojega govora je prijazno povabil vse tiste, ki še niso v tem društvu, da se naj približajo in postanejo udje tega lepega Kristusovega društva. Obenem se je najlepše zahvalil za lepo udeležbo občinstvu in nato je oddal besedo preč. g. Father Šolarju. Občinstvo je predsednikovega govoru navdušeno ploskalo.

Rev. Father Šolar je nastopil burno pozdravljen od navdušenega ljudstva. Njegov govor je bil nekaj izvanrednega. Škoda le, da nimamo dobesedno spisanega govora, ki ga je govoril. Med drugim je dejal tudi to le: "Pred več, kakor dvanajstimi leti sem imel srečo obiskati sv. Stolico Rim. Obiskal sem one podzemne prostore katakombe, kjer so se skrivali prvi kristjani, ki so bili preganjani. Takrat biti kristjan, je pomenilo gotovo smrt, je pomenilo biti ob glavo, ako so za njega zvedeli.

Ko sem gledal danes na vas v cerkvi in zdaj le tukaj, sem se domislil na tiste podzemne rimske prostore. Tudi Vi tukaj nimate ugodnega polja, kakor čujem, za versko delovanje. Malo Vas je, a junaki ste, kolikor Vas je. Vi ste skala, če tudi je ta skala majhna a močna je. Zato delajte za to prelepo društvo vsak v svojem delokrugu. Naj skušate v tem letu pridobiti vsak izmed Vas članov enega novega člana h društvu. Prihodnje leto zopet vsak enega in na ta način bo društvo rastle in sijajno napredovalo." Govornik je povedal v svojem govoru še marsikaj drugega jako zanimivega in je nam žal, da nimamo njegovega govora dobesedno spisanega, ki je bil v resnici jako jedrnat in navduševalen. Njegovemu govoru je sledilo dolgotrajno ploskanje.

G. predsednik se je preč. g. govorniku lepo zahvalil za lepe spodbudne besede in občinstvu je priporočil, naj si lepe besede vzamejo h srcu. Nato je pozival h besedi, kot naslednjega govornika domačega g. župnika Rev. Father Pakiža, ki je nastopil burno pozdravljen od občinstva.

Father Pakiž je v svojem govoru krepko povdarjal o dolžnosti faranov do cerkve in zlasti je dejal naj se dela nato, da se bo prej ko mogoče začelo delati šola. Poleg tega je povedal več humorističnih, katerim smo se od srca nasmejali. V svojem govoru se je prav iskreno zahvalil preč. g. Šolarju, ki je prišel na to slavnost. Povedal je tudi, da je prosil preč. g. da bi prišel za Velikonoč ali malo pozneje dati župniji sv. misijon in da je preč. g. že obljubil. To vest so vsi navzoči pozdravili z navdušenim ploskanjem.

Takoj po govoru domačega g. župnika je bil občinstvu predstavljen tretji govornik Mr. August Florjanec, ki je tudi jako burno pozdravljen nastopil in imel prekrasen govor, v katerem je obrazložil pomen katoliške šole za vsako župnijo. Rojakom je priporočal sodelovanje z g. župnikom za napredek naselbine in slovenskega naroda. Povedal je tudi o važnosti in pomenu Holy Name društva. Rojaki so njegovemu govoru dolgotrajno ploskali.

Kot četrti govornik je bil po predsedniku shoda predstavljen Mr. Anton F. Kozleuchar, katerega je občinstvo pozdravilo z burnim ploskanjem. Njegov govor pa prinašamo v celoti, kakor ga je nam izročil. Glasil se je:

"Nisem pripravljen in tudi ne zmožen govornik, ker moji predgovorniki to je gg. duhovnika sta izvrstna pridigarja in tretji pa tudi "študirar" toda storil bom kolikor bo v moji najboljši moči.

Č. gga. duhovnika, dragi mi člani dr. Najsv. Imena in vsi navzoči:

Ker je g. Šolar govoril o protestantizmu in katoličanstvu, in naš g. župnik pa o slovenskih odpadnikih, radi tega želim tudi jaz spregovoriti nekoliko besedi o naših slovenskih, takozvanih modernih ku kluks klanih ali socialistih. Kot klanizem deluje proti tujezcem in pred vsem pa proti katoliški veri in njenim privržencem tako tudi naši socialisti rujejo proti vsemu karkoli diši po katoliškem duhu. Toda to ni namen mojemu govoru. Moja tema govora se popolnoma naslanja na drugo stran.

Moj predgovornik je govoril o prazni cerkveni zemlji, ki je imamo pri cerkvi. Tu naj se počne moj govor. Govor

(Dalje na 2. strani.)

RAZNE VESTI.

— Iz Washingtona se poroča, da je sedaj na programu generalni pravdnik Daugherty v preiskavi oljnega škandala. Najbrže bo tudi on prisiljen rezignirati.

— Pomožni mornariški tajnik Roosevelt, ki bo začasno namestoval mornariškega tajnika ne bo rezigniral. Sliši pa se, da on ne bo imenovan za naslednika Denby-a.

— William McAdoo je priznan od demokratske stranke nedolžnim glede oljnega škandala in bo radi tega njen glavni kandidat za prihodnje predsedniške volitve.

— Iz Londona se čuje, da je MacDonald naznanil parlamentu, da je delavska vlada s silo pripravljena zatreti stavko pristaniških delavcev.

— Nemški zunanji minister Stressemann se je včeraj pred parlamentom zagovarjal, zakaj ni poslaništvo v Washingtonu razvilo nemške zastave v znamenje žalosti o Wilsonovi smrti. Vzrok je zvrčal na zgodovino.

— V New Orleansu je te dni takoj po poroki nekdo odpeljal svojemu prijatelju nevesto. Ženin toži svojega tekmeča za odškodnino.

— Iz New Yorka se poroča, da je policija aretirala požigalca, ki je zažgal veliko stanovanjsko hišo, s katero je zgorelo 13 oseb.

— Republikanska predloga za znižanje davkov je dospela v kongresu do mrtve točke. Zapreko delajo "uskoki" in demokratje.

— V Chicagi je včeraj zgorela pet-letna deklica na Luther street. Igrala se je z ognjem, pri katerem se ji je užgala obleka in posledica je bila — smrt.

— Proti guvernerju Smallu bodo vodile veliko kampanjo illinoiške ženske. Ženstvo se v veliki večini zavzema za Essingtona.

— Prezident Oregon se je včeraj vrnil s fronte v kapital, da mobilizira finančna sredstva za nadaljni boj proti upornikom. Obenem bo razmotrival z različni svetovalci o pogodbi z Združenim državam.

— Sedemnajstletni Allan McCarthy, ki je ubil svojega tovariša lanskega decembra v Chicagi in je nato pobegnil, se je včeraj vrnil v Chicago in se izročil policiji.

— Senator Green iz države Vermont je bil včeraj že v drugič operiran na možganih. Zdravniki pravijo, da se bo operacija obnesla.

— Zakladničar Mellon in Alien Custodian sta se včeraj sprla pri razmotrivanju glede vojaškega bonusa. Mellon odločno ugovarja, dočim Custodian zagovarja bonus.

— Čičaški sodnik Henry Walker je izdal dovoljenje za izdajanje licenc za gostilne mehkih pijač. Kaj poreče k temu mestni župan je za enkrat še vprašanje.

— Zvezne oblasti bodo, kakor hitro se izreče porota začele z zasledovanjem za čičaškimi sleparjem Koretzom. Zasledovanje bodo vršili zvezni detektivi doma in v tujini.

ŠEST BOLGAROV UBITIH V KOMUNISTIČNIH IZGREDIH.

Vojastvo in policija razgnala komunistične zarotnike.

Sofija. — Policija je prišla včeraj na sled komunističnim zarotnikom, ko so zborovali v neki hiši v predmestju Sofije. Ko je policija vstopila, so komunisti oddali več strelav na njo. Ker so bili komunisti v premoči se je morala policija umakniti in poklicati vojastvo na pomoč. Ko je dospel na lice mesta oddelek vojakov so ti skupno s policijo komuniste napadli in po hudem boju iste pregnali. Pri napadu se je policija posluževala ročnih granat, ker so komunisti ostro streljali na nje. Končno se je hiša užgala in njeni brambovci so se umaknili v klet. Naposled so se podali. V boju so bili ubiti štiri komunisti in dva policaja. Več pa je bilo ranjenih na obeh straneh.

Policija je našla potem v razvalinah več dokumentov, ki pokazujejo, da so komunisti hoteli organizirati ustajo proti sedanji bolgarski vladi.

Novo homatije na Kitajskem.

Peking. — Vsled davka na tobak, ki ga je nastavila kitajska vlada, se razvija med Kitajci po gotovih provincijah veliko nezadovoljstvo. Vladni faktorji se bojijo splošne ustaje, ki bo nekaj strašnega če izbruhne. Tudi tujezemski podaniki podobno poročajo.

Stavka v Londonu.

London. — Stavka pristaniških delavcev še vedno traja. Delavska vlada je zavzela protivno stališče proti stavki. Londonski trgovci pa baje podpirajo gmotno in moralno. V pristanišču je vsled tega silno zaostalo delo. Celotno pošta zaostaja, ker jo nima kdo zlagati s parnikov.

Kongresnik Sabath se poteguje za tujejezično časopisje in priseljenca.

Washington, D. C. — Kongresnik Sabath demokrat iz Chicage je te dni ostro kritiziral kongresnika Johnsona, ki je zmašil skupaj zloglasno predlogo, ki omejuje priseljevanje iz južne Evrope. Dalje se je tudi odločno zavzel za tujejezično časopisje. Dejal je, da tujejezično časopisje največje važnosti, ker ravno to vrši v najvišji meri amerikanizacijo, ki podučuje priseljence v materinem jeziku, kaj so ameriške postave, itd. Našemu kongresniku bodo za ta nastop gotovo vsi pravico-ljubni Amerikanci iz srca hvaležni!

Tri-letna pogodba sprejeta.

Jacksonville, Fla. — Med premogarji in operatorji je prišlo včeraj do soglasja in obe stranke sti sprejela tri-letno pogodbo, katero je odobril premogarški pododsek in bo sedaj predložena na splošno glasovanje premogarjem. Plače in delovni čas ostane po starem, le pogodba je podaljšana na tri leta.

Iz Jugoslavije.

NAROD OD VSEH STRANI PROTESTIRA PROTI PODPISANI POGODBI Z ITALIJO. — HRVATJE IN SLOVENCİ ZDRUŽENI V OPOZICIONALNEM BLOKU. — DRUGE VESTI.

Podpis.

V Rimu so torej podpisali. Kdo? Zastopniki vlade v Rimu in zastopniki vlade v Belgradu. V čegavem imenu, s čigavim pooblastilom? V imenu vlade s pooblastilom vlade. Kakšne? Absolutistične tam in tu, militaristične tam in tu, centralistične tam in tu, "pobedničke" tam in tu.

Ljudstvo triumfira v Italiji, fašistovski namreč še posebno, hvaleč modrega Mussolinija. aklamirajoč preudarnega Pašiča, pričakujoč — blagoslova iz zemlje Jugoslavije, kjer ljudstvo protestira, odklanja tak podpis in tako pogodbo in tako prijateljstvo diplomatov, ki ne spoštujejo — pogodb in podpisov ne njihov in ne lastnih!

Podpis sramote! — Podpis brez privoljenja tistega ljudstva, ki je le objek diplomatov, nepooblaščenih interpretov slovenskega in hrvatskega ljudstva, dvomljivih interpretov srbskega naroda. Podpis, ki mu ploskajo Turki in Nemci in radikalna partija, a mu oporeka svojo privolitev velika večina jugoslovanskega prebivalstva, je podpis brez ljudske sankcije in ostane brez tistih posledic, ki bi jih lahko imel, da se je res sklenila prijateljska, poštena javna pogodba med italijanskim in jugoslovanskim narodom. Italija je sklenila diplomatski sporazum na temeljih diktature močnejšega in zastopnikom vlade, ki ima za seboj v zbornici države SHS. s Turki in Nemci le tretjino ljudskih zastopnikov. Tega Italija z močnim Mussolinijem ne sme nikoli pozabiti! 27. januarja — je dan podpisa takega miru, kot je bil sklenjen v Brestu Litevskem na povelje generalov "železnega naroda." Rusija pa vendarle danes pomeni več kot država "železnega" Bismarcka. To naj pomnijo tam doli okrog Rima tisti, ki so pozabili na dni po Kobariški nesreči in prvi rimski pakt ter 27. januarja 1924. s Pašičem podpisali "patto di Roma II."

Pozabili ne bomo nikdar na svoje zasužnjene brate v Italiji — brutalnega fašizma! Diplomati pridejo in odhajajo, ostane pa ljudstvo, ki gre svojo pot in svojo smer v kljub trenutno zvezanim rokam.

Roma locuta, sed causa non finita — 27. I. 24!

Trdimo —: Pašič je podpisal zadnjo pogodbo . . .

Dr. Korošec in dr. Spaho ustvarila enotno fronto.

Zagreb. — Z ozirom na sestavo bloka za rušenje sedanjega režima sta dobila dr. Korošec in dr. Spaho na današnji konferenci federalističnega bloka vsa pooblastila. Dr. Korošec pride jutri v Ljubljano, da poroča svoji stranki in da dobi vsa pooblastila za dalekosežne sklepe, ki so jih napravili na današnji konferenci federalističnega bloka v

Zagrebu.

Potres v Dalmaciji.
Dne 31. jan. je bil v severni Dalmaciji hud potres, ki je razrušil več poslopij. Potres se je čutil zlasti v Šibeniku in Zlarinu.

Celjske vesti.
Škrlatica se je zadnji čas pojavila zopet v celjski okolici ter raznih krajih okrog Celja, kakor na Teharju, Dobrni, Petrovčah itd. En slučaj se je pojavil tudi v mestu. Precej bolnikov so spravili že v celjsko javno bolnišnico.

Zmrznila sta v zaporu.
Sarajevski listi poročajo iz Vareša sledeči slučaj: Dva mladeniča sta bila apletirana radi kahlenja nočnega miru in pridržana čez noč v policijskih zaporih. Ko so ju prišli drugi dan buditi, sta bila oba bleda kot zid. Mladenič Zlouš je bil že mrtev, njegov prijatelj Božič pa v zadnjih zdipljajih.

Samomor v zaporu.
V Omolici je bil zaprt neki Josip Gal, ker je kradeč lezene križe, na tamošnjem pokopališču, da je z njimi kuril. Tat se je obesil v zaporu.

Smrtna kosa.
V soboto je umrla v Celju ga. Matilda Erhatic, soproga sodnega svetnika v pokojni odvetnika g. Ivana Erhatic.

Po dolgi težki bolezni je včeraj umrla na Rimski cesti v Ljubljani gospa Ana Domladiš, tašča finančnega nadsvetnika g. Angela Savnika. Pokojnica, ki je dosegla visoko starost 82 let, je bila splošno priljubljena. — V čet-

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zvezne pošte in zanesljivi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemnikom na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbita.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 7.10
1,000 — Din.	\$ 13.85
2,500 — Din.	\$ 34.50
5,000 — Din.	\$ 68.50
10,000 — Din.	\$ 136.00
100 — Lir.	\$ 5.10
200 — Lir.	\$ 9.85
500 — Lir.	\$ 23.75
1,000 — Lir.	\$ 46.25

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dastikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato v pošiljate nakažajo po cenah onega dne, ki mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JE GOSLAVIJO IN SICER PO POSTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljave naslovite na — SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK
76 — 9th AVENUE, NEW YORK CITY.

EDINOST

(UNITY)

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in sobota. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

Published by:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year\$4.00
"	For United States per half year\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priročne v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NQVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1910, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Anglija in Egipt.

Angleški vnanji politiki je zrastle v Egiptu nova neprilika, katere ne bo mogla tako zlahka obvladati. Pri volitvah v egiptovsko narodno skupščino je zmaga z velikansko večina stranka znamenitega Zaglul Paše, neizprosnega sovražnika angleškega gospodstva nad Indijo. S tem je egiptovsko vprašanje stopilo v kritično stanje.

Že od leta 1882. stoje angleške okupacijske čete v Egiptu, ali ves ta čas se v pravem oziru ni spremenilo mnogo. Formalno je bila dežela ves čas turška in je še vedno pod vplivom turškega značaja, dasi pod angleškim protektoratom.

Ko pa je začela svetovna vojna in je stopila Turčija na stran centralnih zaveznikov zoper Anglijo, je proklamirala Anglija egiptovskega kediva za sultana, s čemer je bila hkrati izražena njegova popolna neodvisnost od carigradskega sultanata. Štiristo letno gospodstvo Turčije nad Egiptom je s tem avtomatično nehalo.

Toda kmalu so se pokazale velike težave, zlasti pri konstituiranju egiptovske samostojnosti. Anglija je želela napraviti iz Egipta nekaj sličnega, kakor so ostali angleški dominijoni. Zato je razglasila v januarju leta 1922. s slovesnim manifestom ukinjenje angleškega protektorata in samostojnost s pristavkom naj si svojo državo Egipčani uredijo sami. V ta namen naj se izvoli ustavodajna skupščina, ki naj izdela državi ustavo. Toda pretkana Anglija si je pridržala: varstvo zveze med angleško državo in Egiptom, obramba Egipta proti tujim napadom, varstvo inozemskih interesov in manjšin v Egiptu in Sudanu. Sultan je dobil naslov kralja.

Te omejitve seveda ne pomenijo popolne svobode Egipta. Anglija hoče preprečiti diplomatske zveze med Egiptom in drugimi državami. Ona hoče imeti zasigurno posest in vojaško varstvo sueškega kanala, ki je silne važnosti za zvezo med angleškimi kolonijami v južni Aziji in vzhodni Afriki. Angleži potrebujejo garancijo, da se ne bo ugnezdila kaka druga sila v bližini Sueza. Dalje gre Angležem za to, da imajo garancije, da se ne bo Egipt pridružil kakšni njej sovražni državi.

Angleži so si sicer ustvarili v Egiptu precej pristašev. Toda tudi med temi vedno bolj raste želja po polni neodvisnosti od Anglije. Zaglul Paša še vedno zahteva absolutno samostojnost egiptovske države brez najmanjše omejitve. Radi tega so imeli Angleži Zaglul Pašo interniranega precej časa na Malti, toda intervencija delavske stranke v Angliji mu je prinesla svobodo in povratek.

Toda volitve, ki so se vršile te dni pa so prinesle popoln poraz oportunistične vladne oficijelno liberalne konstitucionalne stranke, ki je dobila le 14 mandatov, dočim si jih je Zaglul priboril 150 poslanskih mest: na druge stranke je odpadlo le šest mest.

S tem je vprašanje med Egiptom in Anglijo prišlo v kritični štadij. Stara liberalna vlada je demisionirala in na njeno mesto mora po vsej priliki stopiti Zaglul s svojimi nacionalisti. Poročila zadnjih dni pripovedujejo, da se je to že zgodilo. Sedaj pa nastane veliko vprašanje, kako dolgo bo Anglija še v stanu držati Egipt pod svojim protektoratom, to je uganka za diplomate in največja pa za oficijelno Anglijo.

— Iz Londona se poroča, da so Turki v Carigradu izdali odredbo, da se morajo vsi moški in vse ženske pustiti zdravniško preiskati pred poroko.

— V Louisville, Ky. je prišlo med avtomobilisti in policijo do streljanja, ker jih je policija ustavila radi gotovih

vzrokov. V boju je bilo šest oseb ranjenih.

— Iz Mehike se poroča, da so uporniki usmrtili Obregonovega častnika kapitana Legarreta, ki so ga ujeli v boju.

— Na Kubi se je ubil te dni zrakoplovec Gonzales. Padel je iz visočine 1500 čevljev in obležal na mestu mrtev.

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Leadville, Colo.

— Veliko veselje je zavladalo med nami te dni, ko smo prejeli veselo vest in z njo lepi dar od našega prejšnjega preč. g. župnika Rev. Jno. Peršeta iz Kansas Cityja za našo novo cerkev sv. Jožefa, ker je nam prejšnja pogorela, katero je on sezidal, ko je ustanovil tukajšno katoliško slovensko župnijo. Mi se našemu bivšemu preč. g. župniku najlepše zahvaljujemo za velikodušni dar za našo cerkev.

— Iz cerkve sv. Jožefa je bil te dni pokopan rojak Matt Kasun. Za sabo zapušča žalujčo soprogo in tri otroke. Prizadeti soprogi in otročičem naše globoko sožalje. Pokojnemu pa R. I. P.!

— Mrs. Frank Zaitz Jr. je bila te dni obolela za gripo, katero je pa premagala in je že, ko se pišejo te vrstice ozdravela.

— Rojak Tony Novak je kritično bolan za pljučnico. Nahaja se doma pod zdravniško oskrbo. Rojaku želimo, da bi kmalu okreval!

— Med drugimi se nahajajo v bolnišnici sv. Vincencija tudi sledeči naši rojaki za razne bolezni: Frank Sadar, John Braderich, Tony Adelin in John Belich. Vsem želimo, da bi čimprej ozdraveli.

— Krščeni so bili zadnje dni v slovenski cerkvi sv. Jožefa: Mr. in Mrs. Martin Gornik je prinesla gospa Štorklja krepkega sinčka, ki so mu dali ime Jožef. — Prav tako se je narodil družini Mr. in Mrs. John Videtich sinček, katerega so z veseljem sprejeli pri Videtičevih pod streho. Vsem naše čestitke!

Poročevalec.

Forest City, Pa.

Vendar se mi je posrečilo dobiti dva nova celoletna naročnika, zakar prosim, da mi pošljete kot nagrado električno "flash light." To ravno potrebujem za v majno. Ob enem pa apeliram tudi na vse ostale naročnike v naseibini, da naj skušajo pridobiti na katoliški list Edinost kakega naročnika, da bomo čimprej imeli svoj lastni katoliški dnevnik.

Pri nas je zadnji teden padlo skoro 8 palcev snega. Ves ta mesec smo imeli vedno neke oblačne dneve in negotovo vreme. Za lovce je to prav ugodno, bodo ložje zajce sledili.

Z delom gre kakor ponavadi. O drugem tudi ni nič novega za poročati.

Pozdravljam vse osobe pri listu, kakor tudi vse naročnike tega lista.

Naročnik.

Waukegan, N. Chicago, Ill.

Pogovor na cesti.

Frank: Halo John, kam pa tako naglo kolovratiš?

John: Veš Frank, danes sem pa bliži. Že petkrat sem bil danes v mestu pri Lušnarju, pa bom moral najbrž še petkrat danes iti.

Frank: Kaj se za žnidarja učiš?

John: O kaj še. Veš prihodnjo nedeljo 24. februarja priredi Slovenski Dramatični Klub, maškeradni bal. Pa so me že včeraj komarati prosili, da jim preskrbim obleko. In res sem zarental obleko, in naša kompanija bo dobila "frst prais." Pridem domov, so me že spet drugi čakali, pa sem spet moral iti. Sedaj grem že ta peto rajžo.

Frank: Kaj praviš! Maškeradni bal bo? — Ja, potem grem pa še jaz s teboj boš pa še meni pomagal obleko izbrati, ti si že teh špasov vajen, najbolj veš kaj meni paše.

John: Prav praviš, kar z menoj pojdi, in pa tiho bodi, da se ne zve kaj namerava naša kompanija uprizoriti. Veš Urška Izpodklanca je prisegla, da bodo dekleta prvi prajz odnesle. Tako se ne tihem pripravljajo, da me res s'rbi, kdo bo prvi prajz dobil.

Frank: John! Prajz mora biti naš, zato se pa sedaj požuriva, dokler ne bo prepoznano.

John: Prav praviš, le stopiva, in zmaga bo naša.

Predpriprave za veliko Maškeradno veselico, katero priredi 24. februarja Slovenski Dramatični Klub so v popolnem tiru. Kakor vsa znamenja kažejo, bo ta Maškeradna veselica nekaj imenitnega, nekaj velikega, kaj takega še ni naša naseibina doživela. Lepe krasne nagrade so že izbrane za najlepše kakor tudi za najgrše maske. Vstopnina bo: Za maske 75c. za ne maskirane 50c. Kdor se še ni odločil za ta dan, naj se hitro odloči ter si preskrbi obleko, da bo, če že ne prvo, vsaj drugo ali tretjo nagrado odnesel. Ves čisti dobiček te veselice se bo porabil za prenovljenje in popravilo kulis, oziroma vsega kar se tiče odra in sploh kar potrebuje Dramatični Klub pri svojih napravah in igranjih.

Toraj ta dan vsi na plan! Na svidenje v Mr. Svetetovi dvorani,

Veselični Odbor.

Chicago, Ill.

— Na pustno nedeljo se bo vršila v naši šolski dvorani predpustna zabava v korist naše slovenske šole. Kakor kažejo vse priprave bo zabava nekaj posebnega. Zato opozarjamo že danes vse chिकासke rojake, naj se pripravijo za to nedeljo na "špehovko." Naše žene društva Krščanskih Mater so sklenile, da bodo poskrbele vse potrebno za podzobe!

— Navdušenje za nadaljno zidavo šole in na vrhu moderne dvorane čezdalje bolj narašča. Nov način kolektanja, ki je tedensko po \$1. za šolski sklad v tem letu je vsem po volji. Veliko število faranov, ga je že začelo dati in drugi se pripravljajo, da začno. Naš nov način pobiranja cerkvenih prispevkov je velik vseh. — Seveda, da je to silno razburilo nasprotnike našega cerkvenega napredka je gotova stvar. Newyorški tintomaz Zgaga, ki mu je sodnija nataknila pred kratkim nagobčnik in ga postavila za dva meseca pod sodnijsko nadzorstvo je zagnal silni krik na posebno prošnjo neke propadle chिकासke kreature, ki ni mogla najti primernejšega mesta, kakor pri Zeksarjevemu gnojšču, kamor spada tak gnoj. — Farani se pa ne bodo dali kar tako preslepiti ne, temveč bodo šli krepko naprej po začrtani poti. Vsi vemo, da se g. župnik ne trudi za sebe, temveč za nas, za narod, ko si prizadeva spraviti skupaj potrebno svoto, da si postavimo šolo in dvorano na vrhu.

— Zadnjo nedeljo dne 17. februarja so priredili na domu Mr. Franc Zokalja "surprise party." Priredili so ga v počast gospodarju Mr. Žokalju, za njegovo petdeset letnico. Zabava se je vršila v krogu domačih prijateljev in znancev po slovenskih običajih. Mr. F. Žokalju pa ključno ob tej priliki še na mnogo leta.

— Smrtni slučajji so začeli postajati zelo številni zadnje čase v naseibini. — Ta teden bodo že trije pogrebi. — V pondeljek je bil pokopan ro-

KATOL. SHOD V WEST ALLIS.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

ril bom iz lastne izkušnje in tudi mi lahko verujete, da je vse resnica kar vam povem. V Milwaukee in na West Allisu se deluje nekaj za Slovenske Domo. Vse lepo. Toda tu je eno dejstvo, ki je upoštevanja vredno in to je kdo, kaj kje in kako se bo napravil in vodil Slovenski dom. Organizacija, kateri sem pripadal pred nedavnim si je nadejala strogo stvar v pravilih, da bo nepristranska in da se ne bo vmešavala v razna naziranja strank. Kaj je bilo nazadnje: povedalo se mi je, da "Farja in njegovo bando ven iz organizacije." Ravno tako je na West Allisu. Imam skušnje kot večletni kolektor in tajnik te cerkve. Kakor hitro smo stopili v stanovanje socialisti, da nam da dar za cerkev — ni imel nič. Toda sedaj so začeli z agitacijo za dom na West Allisu? Pa kot je že navada, da naši rdečkarji imajo navado, da imajo velika usta, dolgi jezik in pred vsem — prazen žep, tako so tudi pri njih sedanjemu delu se najprvo obrnili na katoliška društva, da jim pomagajo pri njih delu in POSODIJO, kolikor morejo za dom. In tu je moj glavni princip današnjega govora.

Poslušajte dobro! Zakaj imamo mi katoliški Slovenci prazno zemljo pri cerkvi? Zakaj ne bi mi postavili na tej zemlji stavbo, ki bi bila nam in naši mladini v korist? Naša dolžnost je, da pripravimo mladini nekaj, da jo obvarujemo pred moralno propalostjo. Poglejte, dragi moji, naši mali nas prosijo za novec, da jim ga damo v nedeljah za "show." Dobro. Naša mladina se potika po show-ih, ki so nam in našemu prepričanju nasprotni ker jih nima kdo cenzurirati. Tu je moj klic Vam katoličanom, da napravite poslopje, ki bo odgovarjalo našim potrebam in tudi našim malčkom ob nedeljah, da se zbirajo pri kino igranjih, ki bodo revizane po g. župniku predno jih mladina vidi.

Kaj nam je še potrebno? Šola! Da, šola, kjer se naj naša mladina poučuje v katoliškem duhu, da ne bo v resnici po preteku nekaj let se popolnoma izneverila našim načelom. Dobra krščansko-katoliška vzgoja je naši mladini potrebna tudi v javnem življenju, kjer se zamore podati v svet s prepričanjem, da bo povsod kot dobro vzgojena mladina sprejeta, v vsaki družbi. Torej na delo, in napravimo dom kjer bomo kot pregovor pravi: "Sam svoj gospod na svoji zemlji in v svoji hiši!"

Drug moj namen je, da preprečimo razširjanje protikatoliškega časopisja. Sramotno je dejstvo, da toliko naših rojakov, ki so še dobri, prejema liste, ki so načelno protiverskim resnicam, kateri pa nasprotno oglašajo, da so izobraževalna.

Sklicujejo se na nositelje izobrazbe. Poglejmo na "Del. Slovenijo," ki sem jo namenoma djal v žep, da vam dokazem njih nevednost in "bluff." Tu notri oglašata ta list, da se vrši v gotovem kraju in gotovi naseibini igra z imenom "Far in Hudič." Dragi moji, prosim Vas povejte mi, li je beseda "far" izobraževalna in kulturna? Jaz mislim, da ne. To so torej aposteljni resnice, kot se sami sebe imenujejo. Vidite kaj se godi po brezverskem časopisju in njih blatenju po vsem katoliškem.

Premislite tudi to, da če bo en obiskovalec vsak dan dohajal v vašo hišo in vam prinašal na čevljev blato, vedite tudi, da v enem tednu bo nanosil toliko blata, da je nemogoče ga "skidati." Istotako je tudi z protikatoliškimi listi. Oni vas zastrupljajo in okužujejo. Radi tega proč z brezverskimi listi. Vržite tak list v peč, kakor hitro ga prejmete in to bo v vašo lastno korist in v korist vaše nedolžne mladine. V Chicago imamo katoliške liste, ki so vsega priporočanja vredni. Posezite po njih in želi boste obilo žetev, ki vam bo prinašala blagostanje, mir in slovo v družini, ker bo izginilo pijančevanje in prepir, ter bo zavladalo pravo katoliško naziranje med našimi rojaki.

Torej kaj hočemo:

Prvič — Šolo;

Drugič — Dom ali dvorano, in

Tretjič — Dobro katoliško časopisje!

To vse bomo pa dosegli edino le potom agitacije za članstvo našega društva Najsv. Imena, in če bomo sledili praporu Njega, ki ga častimo, in ga moramo častiti, bomo z Njegovo pomočjo dosegli vse kar želimo.

Torej na delo za zgorajšno nalogo in kmalu bomo dosegli cilj zmage, ko bomo mi prijeli za vojke in vodili naše zasleplence kot nas hočejo sedaj oni. Hvala lepa! ("Lepe-mu govoru je sledilo dolgotrajno ploskanje.)

(Dalje sledi.)

jak Louis Druškovič iz 21st Place. — Včeraj v torek so pokopali ponesrečenega rojaka Jožefa Špeharja. — V petek dopoldne ob 9. uri pa bo pogreb Mrs. Leopoldo Kochevar, ki je preminula zadnji pondeljek. — Sorodnikom vseh umrlih naše globoko sožalje. Ranjkim pa R. I. P.!

— Mrs. L. Druškovič se nahaja v bolnišnici, tam kakor se je nahajal njen rajnik mož. Dal Bog, da bi kmalu ozdravela!

— Mr. Šarcel se baje nahaja tudi v jako kritičnem stanju v bolnišnici.

— Danes v četrtek se vrši zvečer ob 8. uri seja vseh prirejalec in igralcev Min-strel Showa za kolegij sv. Frančiška. Seja se bo vršila v cerkveni dvorani.

— Večerna šola, ki se je pred kratkim začela pod vodstvom Rev. P. Leona v šolskih prostorih kaže najlepši vseh. Veliko se jih je že priglasilo. Kdor se želi učiti angleščine naj gre v to šolo.

Zrcalo staro 2000 let.

V grofiji Midland na Angleškem so pred kratkim odkrili zanimivo arheološko najdbo. Pri raziskovanju nekega starega keltskega selišča se je našlo staro zrcalo, o katerem sodijo strokovnjaki, da je starejši od našega koledarja. Zrcalo pokriva neka navlaka, toda še sedaj se lahko vidi, da je zrcalo bilo nekoč prekrasen predmet. Največje težkoče povzročila nova najdba s tem, da se ne more ugotoviti, če je zrcalo keltskega izvora ali če ga je prinesel na Angleško kakšen vojak Julija Cezarja. Istotako se seveda tudi ne da ugotoviti, če se je v zrcalu pred tisoč leti gledala kakšna keltska ali rimska lepota. . . .

Majhnega človeka nič bolj ne veseli, kakor kadar dobi priliko, da po velikem udaru

Nobenemu na svetu ne gre tako, kakor si sam želi — takega človeka ni.

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

Zato pa zdihuje slepec:
Le enkrat bi videl, kak solnce
gor gre,
bi videl, kje luna, kje zvezde
blišče.
Al tema poskuša nad mano si
moč,
ne vem nič od dneva, obdaja
me noč.

Le enkrat bi videl višnjevo
nebo,
zeleno planino in belo goro.
Le enkrat bi videl oblak nad
menoj,
bi vprašal ga glasno: se jočeš
z menoj?

Le enkrat bi videl dolino in
gaj,
oh, blagor, veselje, kdor vidi
ta raj.
Le enkrat bi videl, kak cvet-
ke cveto,
med drugim strup meni v pr-
sih neso.

Le enkrat bi videl soseda oči,
bi vprašal v očesih, kar srce
taji.

Svet za-me ni stvarjen, le
grob si želim,
le v grobu resnico in up za-
dobim.

Imaš zdrave oči. Gledaš ču-
desa vsak dan. Ali si hvaležen
svojemu Stvarniku? Poslušaj,
kako milo toži — slepec.

Višji pomen luči.

Poskusimo tolmačiti luč tu-
di v višjem pomenu. Pred
vsem nas zanima tesna zve-
za, ki je med lučjo in toploto.
Vsi vemo, da povzročuje
toplota luč in nasprotno luč
toploto. Luč solca ima svoj
vir v neizmerni toploti, ki se
nahaja v solnčnem telesu, in
vsi zemeljski viri luči imajo
zahvaliti, kakor sem že več-
krat omenil, le solnce, da sve-
tijo.

Ta zveza ima lep višji po-
men. Predočuje nam namreč
v božjem bitju one božje last-
nosti, katerih podoba sta luč

in toplota, namreč neizmer-
nost božjega spoznanja in ne-
skončnost njegove ljubezni.
Spoznanje bitja božjega pri-
umnih bitjih ima svoj pogoj
v oni toploti proste volje, ki
se kaže v ljubezni; najvišja
luč spoznanja je združena ve-
do z neko toploto, ki nas vle-
če k Bogu, prav kakor je ze-
meljska luč pogojena v toploti.

Za duševno spoznanje je
velikega pomena, da je srce
npravno čisto. Tako uči vsak-
danja izkušnja. Hude strasti,
greh zatemnijo duha in ga ob-
dajo z gostimi oblaki. Greh
in duševna tema sta si brata.
Zveličar sam potrjuje to, ko
pravi: "Ljudje so bolj ljubili
temo, nego luč, kajti njih de-
la so bila hudobna.. Vsak
namreč, kateri dela hudobno,
sovraži luč in ne hoči k luči
(Janez, 3, 18.)" Srčna, npra-
na čistost je sposobna najviš-
jega razsvitljenja, kar je zo-
pet razvidno iz Kristusovih
besed: "Blagor jim, kateri so
čistega srca, ker oni bodo Bo-
ga videli (Matej 5, 8.)"

Kako je razsvitljenje odvis-
no od toplote ljubezni božje,
je razvidno na poseben način
pri svetnikih.

Modrost je navadno nave-
zana na npravni značaj člove-
ka. Kdor je dober, čistega sr-
ca, je tudi moder. Zato gre
vsakdo, kdor potrebuje mo-
drosti in dobrega sveta, k člo-
veku, o katerem ve, da je do-
ber. Spriden, npravno pokvar-
jen človek, ti ne bo mogel
prav svetovati, pri njem ne
dobiš modrosti, in naj bo še
tako učen.

Enako izkusimo v krogu du-
hov tudi nasprotno. Prava luč
povzročuje vedno tudi toploto.
Luč, ki ne greje, ni prava
luč. V tem pomenu pravi le-
po sv. Gregor o binkoštnem
čudežu: "Sv. Duh se je prika-
zal v ognjenih jezikih. Kogar
on napolnuje s svojim duhom,
ta začne goret in govoriti ob

enem. Učeniki se upodabljajo
z gorečimi jeziki. Užigajo
namreč srca poslušalcev, ko
pripovedujejo o ljubezni bož-
ji. Ničev je govor učenika, a-
ko ne vžge ognja ljubezni. Po
besedi se razgreje duh, in
mrzlota lenobe izgine."
(Dalje sledi.)

PETROLEJ IN NJEGOVA RABA.

Ob današnji vseobči rabi
potroleja je težko za nas
predstaviti si, kako je petro-
lej spremenil način življenja
od polovice prejšnjega stolet-
ja naprej. Razun v onih me-
stih, ki so bila razsvetljena
z naravnim ali umetno pri-
pravljenim plinom, so bili
ljudje do tedaj za razsvetlja-
vo popolnoma odvisni od rast-
linskih ali živinskih olj in ma-
sti. Stari ljudje se še spomi-
njajo na lojve sveče. Isto je
veljalo glede mazil. Kitovo o-
lje je bilo najvažnejše izmed
mazilnih olj in okolo leta 1850
je bilo postalo strašno drago
radi male zaloge kitov. Do-
stikrat je moral kitolovec po-
trošiti dve ali tri leta v sever-
nih vodah, predno je napolnil
svojo ladjo z oljem. Tako se
je kitovo olje prodajalo za
\$2.50 galon. Pa celo tako dra-
go olje ni dajalo najboljšega
mazila za stroje.

Ko pa so odkrili petrolej in
so iznašli načine rafiniranja,
je skrb glede pomanjkanja ki-
tov postala nepotrebna in lju-
dje so dobili nadomestek, ki
je boljši in bolj poceni kot ki-
tovo olje. Kmalu za tem so lo-
jeve sveče in kitovo olje sko-
raj popolnoma izginile iz po-
zorišča.

Pravzaprav ne toliko odk-
ritje petroleja samonasebi,
marveč iznajdba, ki so omo-
gočile njegovo očiščevanje, so
bile poglavitni vzrok, da je
petrolej pred kakimi 60 leti
postal naenkrat velevažen
faktor v gospodarstvu. Petro-
lej v svoji naravni surovi ob-
liki ni vobče primeren za ra-
bo. Je oljnata tekočina, nava-
dno gosta in temnorjave bar-
ve, tupatam je redka in vča-
sih svetla. Vedno ima oster,
neprijeten duh. Zgodnji na-
seljenci v Ameriki so izvedeli
za petrolej od Indijancev. Na-
učili so se od njih rabiti ga
kot lek, zlasti kot mazilo za

revmatizem. Zato so ga zvali
indijansko olje. Par naravnih
vrelcev je zalagalo naseljen-
ce z vsem oljem, ki so ga po-
trebovali v to svrho.

L. 1807. so v zapadni Vir-
giniji začeli kopati jame za
pridobivanje soli. V solno vo-
do pa je dotekalo polno one
smrdljive, neporabne oljnat
tekočine, kar je naseljence ve-
liko jezilo. Poskusili so pora-
biti to olje za razsvetljava,
ali pri gorenju je bilo toliko
dima in smradu, da so skleni-
li, da ni ta tekočina za nobeno
rabo.

Leta 1846. je neki Gesner
potom destilacije premoga do-
bil neko olje, ki je prav do-
bro gorelo v svetiljkah. Neki
pittsburški lekarnar, imenom
Samuel Keir, ga je posnemal
in rabil isti način destilacije z
petrolejem. Končno se mu je
posrečilo destilirati iz petro-
leja precej povoljno olje za
svetiljke. Čim je ta iznajdba
postala popularna, je takoj
nastalo povpraševanje po pe-
troleju.

Prihodnji problem je bil,
kako dvigniti na površino za-
logo olja, ki se nahaja pod
zemljo. Da razumemo ta pro-
blem, treba znati, kje petro-
lej leži. Nahaja se v porih
luknjičastega kamenja, nad
katerim se nahajajo neluknji-
časte plasti. Da ni teh nepro-
dirnih plasti nad kamenjem,
kjer se petrolej nahaja, bi se
petrolej povzpensjal na povr-
šino in se izgubljal vsled iz-
hlapevanja. To se je brzkone
zgodilo v mnogih krajih. O-
kolščina pa, da se nad luknji-
často plastjo nahaja pokriva-
lo drobnorzatega skalovca,
ustvarja naraven rezervoar.

Da se pride do olja, treba
prevrtati zgornje plasti. Leta
1859. je "Colonel" Drake,
bivši železniški konduktor, iz-
vrtal prvi oljni vrelc v Zdru-
ženih Državah, in sicer blizu
Oil Creek v Pennsylvaniji. Po
mnogih neuspelih poizkusih,
da bi dosegel petrolejevo
plast, odstranil se je neke so-
bote od vrelca, misleč, da so
se osti vrtala zlomile, ker se
je sveder udiral tako zlahka.
Ko se je v nedeljo povrnil, je
našel vrelc poln olja. Vrtalo
je zlahka prodrlo, ker je bilo
zadelo na plast luknjičastega
kamenja, v katerem se je pe-
trolej nahajal.

Na to je nastal naval na
pennsylvanijsko olje (oil

NAZNANILO!

Rojakom Slovincem nazna-
njam, da sem prišel na svojo
roko mizarstvo in tesarsko o-
brt. Sprejemam nova, kakor
tudi dela za popravilo. Barvam
hiše znotraj in odzunaj. Var-
nišam in vsa druga dela spa-
dajoča v to obrt.

Rojakom se priporočam v
naklonjenost!

FRANK MARLEY

2300 — So. Heyne Ave.
CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2115.

BULGARSKI ŽELIŠČNI ČAJ.

(Prej imenovan krvni čaj.)
Vzemite vročega, ko greste
h počitku.

Z njim odpravite prehlad,
ublažite jetra in prebavljenje
vašega želodca bo v najbolj-
šem stanju.

Bulgarski želiščni čaj je
narejen iz pristnega iz samih
pristnih želišč. Izboljšuje kri
in pomaga vzdržavati zdravje.

Se prodaja pri vseh drugistih,
ali pa po zavarovani pošti 1
večji zavoji po \$1.25, tri za-
voje \$3.15, ali 6 zavojev
\$5.25. — Naslov: H. H. Von
Schlick, President Marvel
Product Company, 206 Mar-
vel Building, Pittsburgh, Pa.
(Febr. 7. in 21.)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Centenim naročnikom in vsem
prijateljem in dobrotnikom li-
sta Edinosti v državi Wiscon-
sin naznanjamo, da jih bo te
dni obiskal naš potovalni za-
stopnik Mr. Leo Mladich, ki
je pooblaščen pobirati naro-
čnino za list Edinost in Ave
Maria. Kakor tudi za knjige,
tiskovine in oglese ter vse, ki
je v zvezi z našim podjetjem.

Centenim rojake in rojakinje
prosimo, da mu gredo pri tem
težavnem delovanju za katoliški
tisk na roke in mu pomagajo is-
tega širiti, da se ga zanese v sle-
herno slovensko hišo v vsaki na-
selbini. Potreba za katoliški tisk
je velika, kar menda ni treba še
posebej povdarjati. Zato vsi na
delo in pomagajte zastopniku, da
list pridobi kar največ novih na-
ročnikov.

rush), kaj sličen navalu na
kalifornijsko zlato deset let
poprej. Mnogo ljudi je oboga-
telo čez noč. Mnogo jih je o-
bubožalo. Na stotine petrolej-
skih vrelcev je bilo izvrtanih.

Tekom prvih desetih let je
bilo treba boriti se proti mno-
gim težkočam. Proizvajalo se
je več olja, kot se je moglo
tedaj rabiti, in mnogo olja se
je zapravljalo. Metode pro-
dukcije in čiščenja so bile še
jako nepopolne. Kerozin, ki
so ga pridobivali iz petroleja,
je bil dostikrat nevaren, ker
je vseboval preveč jako vzneti-
ljive nafte (kameņe smole).
Bilo je mnogo eksplozij, po-
žarjev in smrtnih nezgod. Tu-
di način prevažanja olja je bil
še primitiven. Počasi pa so
premagali te težkoče.

Dandanašnja petrolejeva
rafinerija je moderna čarov-
niška kuhinja kjer se prilep-
ljivo umazano in slabo dišeče
mineralno olje pretvarja v več
kot 200 raznih koristnih pro-
duktov. O mnogih izmed teh
produktov vsakdo ve, da se
napravljajo iz petroleja drugi
pridelki, ki so tudi obče zna-
ni, ali mnogi onih ne vedo, da
so petrolejevi produkti.

(Dalje sledi.)

Modri ljudje se ponavadi
ne bahajo radi kaj znajo; ra-
di se pa bahajo tisti, ki malo
znajo.

Koliko je dolžna Evropa Ameriki?

Evropske države so do vra-
tu zadolžene. Ameriki dolgu-
jejo ogromne svote. Italija
dolguje Ameriki 1,932,715,-
485.51 dolarjev. Francija 3-
844, 132,250.77 dol., Velika
Britanija 4,746,862,560,29;
ameriška posojila državam, ki
so nastale po vojni, znašajo
307,252,211.79 dolarjev. Ju-
goslavija dolguje Ameriki
59,098,683.50 dolarjev. Ev-
ropske države dolgujejo Ame-
riki na neplačanih obrestih
nad 1,500,000,000 dolarjev.
Iz teh števil je razvidno, da
je Evropa pravzaprav posest
Zedinjenih držav. Nekateri
listi priporočajo vladi v Wa-
shingtonu, naj prične strožje
postopati napram tistim ev-
ropskim državam, ki trošijo
miljarde za oboroževanje, na
odplačevanje dolga pa noče-
jo misliti. Pred vojno je ime-
la Evropa pod orožjem 3,700,-
00 moč, sedaj jih ima nad 4,-
300.000. Ako bi smele tudi
Nemčija, Bolgarija in Ogrska
organizirati močne armade,
kakor so ji himele pred voj-
no, bi štele evropske armade
nad pet milijonov moč, kar
bi bilo približno dva milijona
več kakor pred vojno. Tak je
mir v Evropi in Aziji, drugod
pa tudi ni boljši.

ŠIRITE LIST EDINOST

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN OPR-
VE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE in
in ceno

Trikrat na dan

je treba jesti in logično temu trikrat na dan kuhati. Gos-
podinja pa mora vedno računati kaj bo pripravila za
zajterk, kosilo in večerjo, da bo zadovoljila tiste, za ka-
tere kuha.

V kolikor se tiče mesa se dobi najboljšega, pa bodisi
sveže meso, suho prekajeno, perutnino ali druge vrste
meso pri našem domačem mesarju

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 — West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Prave KRANJSKE DOMA NAREJENE krvave
in mesene vedno na razpolago! Pridite po nje!

Finančna sila tega zavoda
Jamči vam gotovo sigurnost!

Slovinci v Ameriki

otroci — njihovi roditelji — in roditelji onih, zaupajo svoje
bančne poslovanje našemu zavodu — in vsaki izmed teh
ceni uspeh svojega trajnega občevarja s to največjo Jugo-
slovansko banko v Združenih državah.

In Vi, kateri ne ulagate, niti ne investirate, ne glede
kje stanujete, prepričajte se, da je najuspešnejše za Vas,
ako poverite Vaše bančne posle nam.

KASPAR STATE BANK

1900 — Blue Island ave. vogal 19. ulice.

CHICAGO,

ILLINOIS.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in najhi-
treje. PRODAJAMO ŠIFKARTE za vse parobrodne druž-
be v Jugoslaviji in tukaj. Izdelujemo prošnje (affidavite)
za doseljence.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim in žalostnim srcem naznanjamo vsem svojim prija-
teljem in znancem, da je nam naš ljubljeni sin in bratec

Venceslav Tomažič

po kratki a mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umra-
joče dne 11. februarja 1924. mirno v Gospodu zaspal.

Pokojni je bil rojen dne 7. septembra 1906. v Reki na Pri-
morskem. V Ameriko a je mama prinesla, ko je bil devet mese-
cev star.

Dolžnost nas veže, da se zahvalimo preč. gg. duhovnikom
za obiske, ki so jih naredili v bolnišnico preč. g. župniku Father
Kazimirju Zakrajšku in Very Rev. Fathru Hugonu Bren. Da-
lje najlepše zahvaljujemo Fathru Kazimirju za opravljeno sv.
mašo in lepe obrede in za tolažljivi govor ob krsti v cerkvi.
Dalje lepa hvala e. g. Fathru Novitskiju, ki so ga spremili na
pokopališče in za vse zadušne molitve na grobu.

Zatem se tudi prav lepo zahvaljujemo društvu sv. Štefana,
štev. 1. K. S. K. J. za lepi venec in za stražo ob krsti. Prav
tako se zahvaljujemo tudi društvu Najsvetejšega Imena, kate-
rega član je bil, ker so vsaki večer prišli moliti h krsti za po-
kojnika.

Dalje se najlepše zahvaljujemo družini Mr. Frank Gerbais
za darovani venec. Lepa hvala Mr. Ivanu Stefančič za lepi ve-
nec in spremstvo na pokopališče. Prav lepa hvala tudi vsem dru-
gim, ki so se udeležili pogreba in spremili pokojnega sina, ti
so: Mr. Frank Grill, Mrs. Nick Simec, Miss Mary Gerbais,
Mr. Stanko Kozjick, Mr. Frank Kopal ml., kakor tudi najlepša
hvala vsem nosilcem in pogrebecem.

Najlepše zahvaljujemo tudi vse tiste, ki so obiskali nas v
teh žalostnih trenutkih, nas tolažili, prišli kropit pokojnega in
molili za njega.

Ker se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti, se zahva-
ljujemo tem potom vsem faranom, ki so prišli od blizu in daleč
te dni obiskati našo hišo žalosti, ko je nam nemila smrt iztr-
gala ljubljenežnega sina.

Končno nas veže dolžnost, da se zahvalimo tudi Mr. An-
drew Glavaču za tako krasen in lepo urejen pogreb, pri kate-
rem ni manjkalo nobene stvari in vse je bilo najboljšje priprav-
ljeno. Zato ga priporočamo v enakih slučajih tudi drugim.

Še enkrat vsem skupaj najlepša hvala in Bog plačaj!
Tebi predragi in ljubi sin pa daj Bog večni mir in pokoj.
Naj Ti sveti večna luč in prosí za nas tam pri Bogu, da se
snidemo vsi skupaj tam nad zvezdami!

Nad zvezdami se zdaj raduješ,
Po zlobnem svetu ne žaluješ;
Srce, nazaj Ti ne želi,
Marijin sin zdaj si ti!

Žalujejoči ostali: Neutolažljivi stariši, Andrej in Julija To-
mažič, Frank brat in Julija sestra.

Chicago, Ill., dne 18. febr. 1924.

Sledovi medvedjih krempļjev.

Prevel P. Blanko Kavčič, O. F. M.

Tako je proslavljalo, tako pozdravljalo, tako je priporočalo in izročalo v varstvo njegovo ljubeznipolno srce sebe in svoje tovariše nebeški Materi. Le nevednež ga more imenovati sanjača. Pri vsej svoji pobožnosti, pri vsej svoji nežni ljubezni je bil mož, kakoršnega je bilo treba za tako veliko in nevarno podjetje in zgodovina ga mora po vsej pravici prištevati med najbolj praktične in bistroumne ljudi svojega časa. Bil je ravnotako podjeten in stano viten kakor Joliet. Kakor ta, tako je tudi Marquette poznaval gozd in njegove nevarnosti, bil je izboren lovec, zraven tega so mu bile znane vse zvijače in vednosti, ki so bile domačinom prirojene, ali so si jih pridobili po mnogih skušnjah. S svojo bistroumnostjo in neustrašenostjo si je znal priboriti ne samo vspeh, ampak sredi pomanjkanja in nevarnosti prve nasebine v Novi — Franciji si je znal dobiti, kar je želel. Nekako čudno se sicer sliši, a vendar je bilo mnogo podobnosti med ponosnim Špancem, ki je prvi s svojimi s perjem okrašenimi spremljevalci odkril mogočni veletok Mississippi in med bornim menihom, ki se je stoletje pozneje s severa doli pripeljal v majhnem čolnu v njegove vode. Oba, de Scoto in Marquette sta bila prežeta z viteškim heroizmom, ki ju je sredi razočaranj navduševal k ustrajnosti. Oba sta bila rojena poveljnika, ki sta si znala pridobiti spoštovanje in zaupanje s tem, da sta se imela za enake onim, nad katerimi sta morala zapovedovati. Sotovo delo je imelo bolj romantiški značaj in je bolj soglašalo z predrznostjo onega časa, v katerem je živel, Marquette pa je imel več praktičnega smisla poznejših časov. Marquette je imel drzni polet La Salla, ni pa imel njegovih nestanovitnih in nerodnih načrtov. —

Molitve, ve pa hitite proti nebu z dišečim kadilom in vonjem cvetic. Ti pa, o brezmadežna Mati, sprejmi v svoje mogočno varstvo njega, ki te zanj prosi, zakaj mnoge so nevarnosti, katerim gre nasproti in brezštevilni sovražniki. Večkrat boš morala svojega služabnika voditi in često ga varovati.

VII.

Jutro še ni napočilo nad misijonsko postajo sv. Ignacija, a galebi so že iskali svoj zgodnji zajterk. Bilo je neprestano klicanje in klicanje, bodi da so se ptički zaganjali v vodo, ali ob bregu bredli plitvo vodo in ujeli kakšnega nesrečnega raka ali ribico, ki je zaostala na obrežju v kakšni jamici ali med kamenjem. Dohajali so od vseh strani, ne v jatah, kakor race, tudi ne v nepretrgani vrsti, kakor divje gosi, ampak posamezno, k večemu v parih. Po večini so bili skoraj vsi enaki, nerodni in težki v hoji, gibki pa in urni, kadar so mirno plavali po zraku, ali pa kakor strelica hitro švignili na svoj plen. Nekateri so bili svinčeno temne barve, drugi zopet beli, kakor vodna pena. Bilo je med njimi kaj malo edinstvi. Mnogi poredneži med njimi so bili takoj pripravljene iztrgati plen tudi s silo svojemu srečnejšemu tovarišu. Množica se je množila in vpitje je naraščalo, čim bolj je naraščala jutranja zarja. Naposled se je veličastveno prikazalo solnce nad jelkami in misijonski zvon se je oglašil. Galebi so kričaje zbežali na globokejšo vodo in zibaje se na valovih počivali od zgodnjega dela.

Na obrežju so se takoj na to prikazali Indijanci, ki so

hiteli h kapelici, da bi bili pri sv. maši. Po sv. maši se je zbralo vse prebivalstvo na obrežju jezera, da bi bili priča odhoda ekspedicije. Pet minut je zadostovalo, da so prinesli skupaj vse, kar je bilo potrebno na pot. Blizu manjšega čolna sta stala Pavel in Peter, Lataupine in Moussart sta pa ob stran večjega čolna stopila, v katerem je bilo prostora za sedem ljudi, a je bil obložen večinoma s živežem in ostalo prtljago. Levo od njih so se zbrali krščanski Huroni, na desni pa Ottawani, v sredi med njimi je bila pa kopica poganskih Indijancev. Tem nasproti trdo ob jezeru je pa stalo kakih dvajset Francozov, ki so preživeli to zimo na misijonu.

Zdaj se prikaže na obrežje P. Marquette. Nosil je svojo redovniško obleko; zakaj misijonarji so jo nosili celo na svojih misijonskih potovanjih in Indijanci so vsled tega rekali Jezuitam "črnosukneži." Vsak, kdor je videl P. Marquette pri odhodu, bi si bil mislil: Zakaj podvzemlje tako nežen in slaboten mož tako težko in nevarno pot? Bil je star kakih pet in trideset let in je bil po rasti bolj sposoben za šolo, ali pa za pridigarja, kakor pa za težavne in pomanjkanja misijona v Novi — Franciji. S svojo na kratko ostrizeno brado in snažnim, a že močno obrabljenim talarjem je bil v kaj čudnem nasprotju z njegovimi temnobarvanimi gledavci. Bil je miren in častljiv. Iz njegovega obličja so sijale oči polne ljubezni in priprostosti, oči, s katerimi je premagal srca najdivjevših in najsurovejših divjakov. V roki je držal križ, — svojo zastavo in edino orožje. —

Zadanje je prišel Louis Joliet, službeni zastopnik guvernerja Nove — Francije, vojvoda Frontenac. Prešinjten z željo, da bi na vse napravil globok utis trenutka, oblekel si je dragoceno službeno obleko, ki je bila kupljena v Parizu. Nosil je sukno iz temnega žameta bogato s zlatom obšito in rdeč telovnik iz satin-brokata. Suknja mu je segala čez kolena in je deloma pokrivala široke, svetlo rmehe hlače. Njegovi čevlji so imeli velike in široke golenice, ki so bile pod kolenom nazaj zavihane. Dolgi meč, ki se je blestetal na jutranjem solncu, je visel na širokem dragocnem pasu. Samo klobuk, čeravno v popolnem soglasju z modo časa, se nikakor ni hotel ujemati z ostalo obleko. Bil je valjast s širokimi krajniki. Široko nojevo pero ga je krasilo. V roki je držal francosko zastavo in je s častjo in ponosom hrabrega vojaka korakal mimo gruč začudenih divjakov k svojemu čolnu.

Izmed množice stopi stari Ludovik, častljiv poglavar Huronov in pravi: "Bledoličniki! Star sem že. Ne morem prešteti časov, kolikokrat sem gledal polni mesec. Mnogokrat sem videl zemljo, kako se je pokrila s zeleno travo in potem zopet s belim snegom. Poslušajte starega moža, ubogajte njega, ki je prijatelj bledoličnika in črnosukneža. Hočete iti iskat hrane? Hočete iti iskat obleke? Hočete iti iskat nekaj, kar potrebujete za svoj šotor? Hočete iti iskat ljubja, da si napravite čolne?"

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

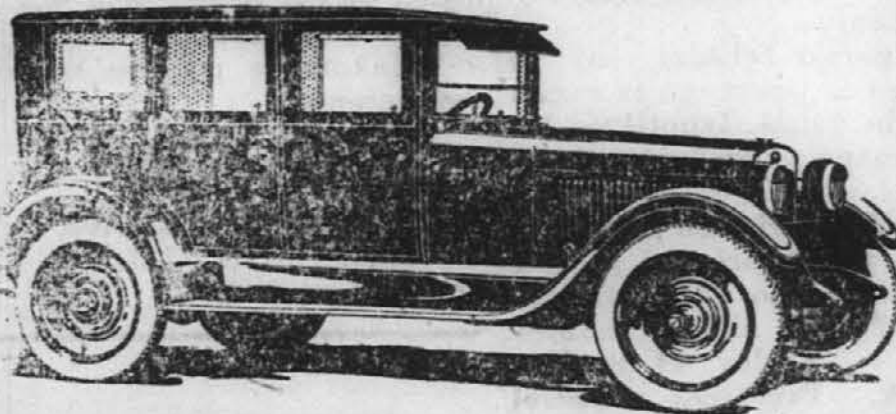
MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarico. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

SPOMLAD JE TUKAJ!

Lepi "COLUMBIA 'SIX" pa tudi!

SLOVENCEM V CHICAGI IN OKOLICI!

Naznanjamo, da smo otvorili prvovrstno trgovino z avtomobili. Predvsem vam povemo, da prodajamo najboljše avtomobile, ki jih je mogoče kupiti za denar. Ti so "COLUMBIA SIX" avtomobili.

Prodajamo tudi že rabljene avtomobile najnovjših modelov vsake vrste, za katere damo isto jamstvo kot popolnoma nove.

Mi umivamo, čistimo, poliramo avtomobile po najnižjih cenah. Naša garaža je odprta noč in dan!

Naša prvovrstna popravilnica avtomobilov je vam na razpolago vsaki čas. Imejte nas v svojem spominu!

Kot Slovenec se vsem najlepše priporočam za vse slučaje.

CICERO AUTO LAUNDRY & SALES

STEVE CIGAN & CO.

5335—37 WEST 25th STREET, CICERO, ILL.
Phone: Cicero 8284

Rojakom izven Chicage, ki želijo naročiti kaj po pošti dostavljamo točno in hitro vsako vrstne avtomobilske izdelke.

IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

tek je umrla v Ljubljani v visoki starosti 88 let stara ga. Marija Fettich Frankheim, stara mati znanega ljubljanskega odvetnika, g. dr. Otona Fettich Frankheima. Pokojnica je uživala splošno spoštovanje. Pogreb je bil pred kratkim. — V Kamniku je umrl višji okrajni zdravnik v pok. g. dr. Anton Binter. — Blag jim spomin, žalujočim naše sožalje!

Nesreča.

Pri tvrdki Rosmanit v Bistrici zaposleni 35-letni delavec Richter Viktor, kaznjeneč št. 189 je 25 m. m. razkladal drva raz vagona. Stojč na vozu je spodrsnil in padel vznak na tla. Umrl je čez par minut in sicer še predno je prišel rešilni oddelek iz Maribora, kateri je ugotovil, da se mu je glava razbila in tilnik zlomil.

Zverinski zločin.

V selu Jagodnje gornje pri Benkoycu v Dalmaciji je 25-letni fant Dušan Kereš zalezoval 19-letno Rožico Čupič.

Ker ga je odbila, jo je na paši s silo napadel in ker se je branila, ji je s kamnom razbil glavo, jo onečastil in ropal. Bežečega so opazili in ga izročili orožnikom. Zločin je priznal. Prebivalstvo je zločin skrajno užalostil in razburil.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevažna pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

J. KOSMACH

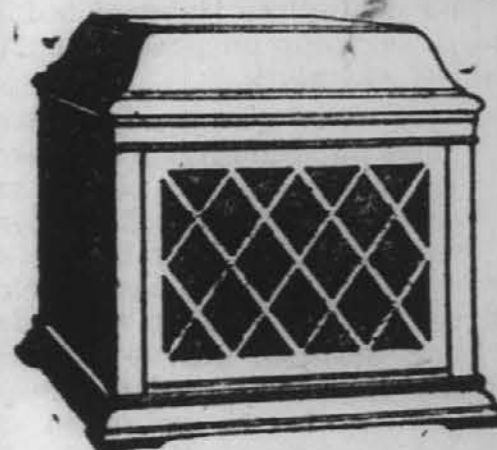
1804 W. 22nd St. Chicago, Ill. Roiakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELEZ. IA. KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Najboljše delo. nainižje cene

Prezvamem barvanje hiš zunaj in znotraj. pokladam stenski papir.

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor naša. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in oglejte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plošče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnjo obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJU imamo v zalogi vedno najboljše, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA,

Phone: 104

LETNA RAZPRODAJA

po znižani ceni
ZA MOŽE IN FANTE
OBLEKE in POVRŠNE SUKNJE

na katerih si sedaj gotovo pri hranite

od 25 do 30%

Vsaka obleka je iz najboljše izdelovalnice in je narejena natančno po kroju, kakor to zahtevajo okoliščine znanega "ATLASOVEGA" vzora.

VSE \$30 površnje suknje in obleke so sedaj \$19.50
VSE \$35. površnje suknje in obleke so sedaj \$22.50
VSE \$40. površnje suknje in obleke so sedaj \$23.85
VSE \$45. površnje suknje in obleke so sedaj \$28.50
VSE \$50. površnje suknje in obleke so sedaj \$33.50
VSE \$60. površnje suknje in obleke so sedaj \$38.50

Hlače vsake vrste za može in fante, kakor tudi obleke za dečke in površnje suknje so jako znižane pri tej razprodaji.

PRIDITE IN OGLEDITE SI NAŠE PONUDBE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA,

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v Vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za Vas pomenilo najboljše postrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE V VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo Vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo! —

::: Pošiljanje denarja. :::

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemu na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljatve se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se Vam priporoča

SLOVENSKA BANKA

Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE.,

NEW YORK, N. Y.